

B

Jørgensen, Kjell
Boks 138, Brøh.skogen,
3430 Spikkestad.

ISSN 0602-3824

BYGDEMAGASINET

NR 21 JANUAR 1992

Røyken
sentrum
ca.
1910.

Se
side 20

Bygdemagasinet

Krystallveien 37, 3478 Nærnes

Organ for Røyken historielag

Redaktør: Ole Sønju, Krystallveien 37,
3478 Nærnes. Tlf. 281254

Innhold	Side
Formannen har ordet	3
Ødelegging av kulturminner i Røyken	4
Seilskutetiden	6
Tømmerhus fra middelalderen	8
Fru Birthe (på Fossesholm)	8
Gjenstander i Bygdesamlingen	14
Matkunst i Røyken	16
Korn	17
Fra krigens dager	17
Nye medlemmer	18
Øskaugleple nok en gang	18
Matriklene 1661/1723 på mikrokort	19
Omslagsbilde	20
40 trivelige turer i Røyken og Hurum	21
Fra Krokodden til Hernestangen	22
Hjulbåter på Drammensfjorden	24
Hoveltre	26
Premiekonkurranse	27
Nærnestangen ca. 1918	28
Premiekonkurransen i nr. 20	29
Rundt Sandebukta	30
Et hundre år gammelt aksjebrev: Fossumbraatens aktiebrug	30
Litt omkring Kornmagasin i Røyken	33
DnB	35

Bygdemagasinet nr. 21, opplag 500
Redaksjonen avsluttet 26. desember 1991.

Formannen har ordet

Vel møtt til et nytt arbeidsår til beste for laget vårt.

Oppslutningen er upåklagelig. Nye medlemmer kommer stadig til. Spesielt mange tegnet seg under avviklingen av Oldtidsmarsjen og arrangementet på Rortunet. I løpet av året regner vi med å kunne notere oss for 400 medlemmer. Et imponerende tall. En inspirasjon for styret i arbeidet for laget.

I året som gikk kan vi se tilbake på mange positive ting som:

- Minnerike turer til Drammens Museum, Fossesholm i Vestfossen og Storøya i Hole.
- Flere gavertil bygdesamlingen på Kornmagasin og Hernestangen. Arbeidet med systematisering av bygdesamlingen har kommet et godt skritt videre.
- Kornmagasin har fått en høyst tiltrengt oppussing ved hjelp av god dugnadsinnsats. Brannvarslingsanlegg er installert.
- 25-års jubileet ble feiret i mars med ca. 100 feststemte mennesker på Høyenhall.
- Og ikke minst bevilgningen fra Røyken Kommune på kr 50.000.- til mange spesifiserte oppgaver. Jo visst er det hyggelig å arbeide med en slik enorm respons fra offentlige myndigheter.

Formannen skulle gjerne sett at responsen fra medlemmene hadde vært like stor på styrets henvendelse angående H.V.P.U. saken og spørsmålet om dugnadsinnsats. Kun ett medlem lot høre fra seg angående H.V.P.U. Dette får da ligge inntil videre. Heldigvis var det flere som meldte seg til dugnadsarbeide. Vi skal nok få mange hyggelige arbeidsøkter sammen til sommeren. Hernestangen vil da stå spesielt i fokus.

Vannledningen til Follo som legges gjennom kommunen kom som en negativ overraskelse. Det vises i den anledning til vår henvendelse til Riksantikvaren gjengitt annet sted i magasinet. Når galt skulle skje, var det allikevel spennende med avdukingen av gravhaugen på Askestad. Det er flere som er spent på hva utgravingen til våren vil avdekke.

I 1992 kommer laget med en ny årbok. Den 9. i rekken. Temaet denne gang er 100 års jubileet til Røyken Bondelag.

Formannen vil ikke avslutter disse betraktninger uten å takke de av lagets medlemmer som er aktivt med på å gjennomføre våre forskjellige aktiviteter.

Cato Christoffersen
formann

ØDELEGGING AV KULTURMINNER I RØYKEN KOMMUNE.

Vi gjengir her historielagets brev til Riksantikvaren angående skade på kulturminner i Røyken høsten -91.

RØYKEN HISTORIELAG

Riksantikvaren
Dronningstgt. 13
0152 OSLO

Røyken, 5. desember 1991

ØDELEGGING AV KULTURMINNER I RØYKEN KOMMUNE.

Røyken Historielag (RH) har som et av sine viktigste formål å bevare kulturminnene i bygda. Interessene for lagets arbeid er stor. Laget med sitt medlemstall på nær 400 er godt kjent blant befolkningen både i og utenfor bygda.

Historielaget har flere ganger vært vitne til at verdifulle kulturminner er blitt ødelagte. Etter at en fredet gravhaug i det såkalte Askestadfeltet ble ødelagt ved graving av hustuft, tok RH initiativ til registrering av de fredede forminnene i bygda for å forebygge mot gjentagelse.

Registreringen ble utført av kvalifisert fagperson, Per Oskar Nybruget, og bør danne et viktig underlag for forvaltning og myndighetenes arbeid.

Siden har interessen for forhistorie og kulturminner bare økt i bygda. Således arrangerer RH den årlige "Oldtidsmars" langs det forhistoriske vegfar fra Gullaug i Lier til Slemmestad ved Oslofjorden med god deltagelse i alt slags vær.

Deltakerne får innføring i lokalhistorisk stoff og i alle forminnene og bebyggelsen langs den 16 km lange vegstrekingen, som er blitt mange kjær.

MELDING OM SKADEVERK.

Med bakgrunn i dette var det med forferdelse at RH mottok melding fra lokalmiljøet om at det i offentlig regi var foretatt omfattende gravearbeid med tungt utstyr i Oldtidsvegens trasé østover fra Spikkestad i Røyken. Anleggsarbeidet består i legging av vannledning fra Glitrevann til Follokummunene og Nesodden. Ironisk nok er også denne gang gravhaugene i Askestadfeltet angrepet.

Etter at det ble meldt fra til rette myndighet er arbeidet omorganisert på dette sted og utgraving i Oldsakssamlingens regi ble startet opp i høst og skal fortsette igjen til våren.

SVIKTENDE FORVALTNING.

Pressen har engasjert seg i saken. Det fremkommer at myndighet etter lov om kulturminner fra og med 1990 er delegert til fylkeskommunen. I oppslagene henvises det til fylkeskommunen som har behandlet saken og at fylkeskommunen etter reglene kan tillate frigivning av forminner gjennom sin behandling av planen. RH er imidlertid gjort kjent med at det visstnok skal foreligge en tidligere uttalelse fra Oldsakssamlingen som forutsetter at tiltakshaver fremlegger mer detaljerte planer for arbeidet slik at forholdet til forminner kan avklares.

RH er dessuten klar over at myndigheten til å frigi fredet forminne fortsatt ligger i Oldsakssamlingen. RH mener imidlertid at fjerning av kulturminner ved frigivning og skadeverk i og ved Oldtidsvegen fører til en utarming av kulturlandskapet som er helt unødvendig. Anlegget kan med letthet føres utenom forminnene, vegfar og andre kulturminner.

RH oppfatter ikke situasjonen som betryggende. Gravearbeidet fortsetter på andre deler av vannledningstraseen med fare for nye ødeleggelser andre steder. Samtidig kan det synes som kulturvernmyndighetene regionalt ikke er sikre på sine roller, oppgaver og ansvar.

TILTAK MOT MILJØ-ØDELEGGELSE.

RH kan som frivillig interesseorganisasjon ikke opptre som myndighet. RH ber derfor Riksantikvaren om å undersøke saken nærmere og forsikre om at det videre gravearbeid ikke fører til ødeleggelse av verdifulle miljøer med kjente eller ikke kjente fredede kulturminner. Det synes også å være nødvendig å gjøre klart for myndighetene på alle nivåer hvilke oppgaver og hvilket ansvar som påligger dem, og hvilke rutiner som gjelder.

Det bør også gjøres klart for kommunen hvordan den og dens etater er forutsatt å fungere i forhold til fredede og andre verneverdige kulturminner og miljøer. Av hensyn til saken og Historielagets rolle i lokalmiljøet ber vi om at Riksantikvaren engasjerer seg så snart som mulig.

KULTURMINNETILTAK I RØYKEN.

Foran er allerede nevnt RH's initiativ for registrering av kulturminner, og lagets aktiviteter og opplysningsarbeid. Kommagaset i Midtbygda var gjenstand for en lokal drakamp om riving eller bevaring. Huset er idag i RH's eie og er istandsatt av lagets medlemmer. Huset brukes av oss selv og av andre lag i bygda.

RH har også et godt samarbeid med de kommunale myndigheter. Vi mener det bør ligge godt til rette for et fastere organisert samarbeid for gjennomføring av kulturminne- og kulturlandskaps-tiltak.

RH ser blant annet behov for å tilrettelegge gamle vegtraseer for turbruk og for å skilte forminneområder. Skjølsetiltak i samarbeid med grunneier og istandsetting av fredede bygninger haster det også å få gjennomført.

RH ber om å bli informert om hvilke muligheter som i dag finnes for igangsetting av slikt

arbeid. Hvilke tilskuddsmuligheter finnes? Røyken Historielag vurderer å ta initiativ til at slikt arbeid i videre omfang kan bli realisert i Røyken kommune.

Dette gjelder for områder langs kysten, gamle vegfar, de gamle tettstedene og de jord- og skogsbruksdominerte områdene.

Vi ser frem til Riksantikvarens svar.

Med vennlig hilsen
Røyken Historielag

Cato L. Christoffersen
Formann

P.S. Røyken Kommune har etter søknad fra RH nettopp bevilget kr 5000,- for merking av "Oldtidsvegen".

Seilskutetiden

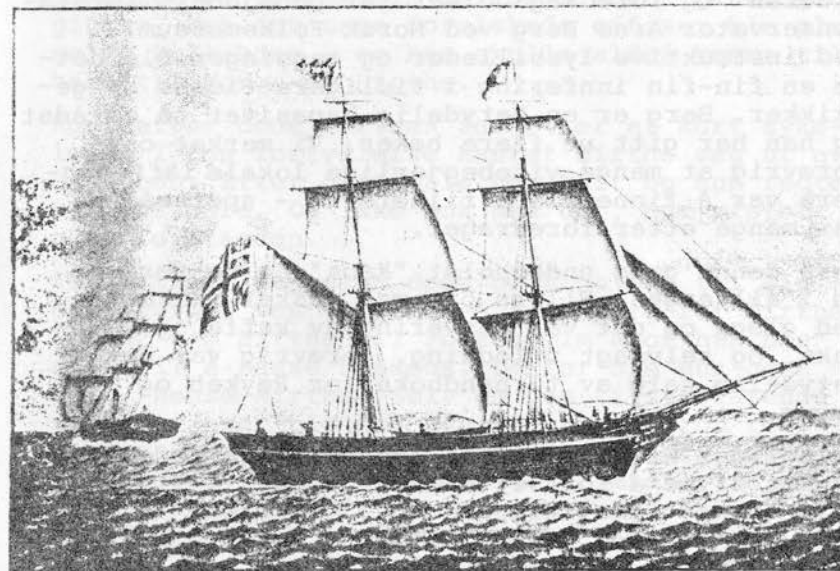
I bygdebøkene for Hurum finner vi også stoff med tilknytning til Røyken. Vi har blant annet studert avsnittet om skipsbygging for perioden 1815-1870. I denne tiden ble det bygget 20 større seilskuter i Hurum. En av rederne var Christian Iversen Werpen. Han var født i 1790 på gården Aros Lille og han giftet seg med Anne Margrete Ellefsdatter Werpen. Da Christian Iversen flyttet til Verpen var det bare naturlig at han føydte Werpen-navnet til sitt navn.

Gjestegiversønnen fra Aros Lille, Christian Iversen Werpen og hustru Anne Margrete Ellefsdatter Werpen, født 1793, død 1878. Han var født i Aros i 1790 og døde på Verpen i 1873.

I 1847 bygde han skonnerten "Fridtjof" på sin egen eiendom Verpen og av egne materialer (furu og eik). I følge bygdeboka for Hurum var kjølen 46 fot lang og båtens største bredde var 17 fot (5,2 meter).

I 1856 bygget han briggen "Christiane". Også dette byggearbeidet foregikk på Verpen og det ble nyttet materialer fra egen skog. I dagligtale gikk denne seilskuten under navnet "Verpen-briggen".

«Verpen-briggen». Maleri hos gårdbruker Anton Sørensen, Skjøttelvik.

En annen huring -Andreas Johannesen Filtvet- fikk forøvrig bygget en seilskute i Røyken. Det var jakten "Friheden" som gikk av stablen i Nærnes i året 1845. Denne seilskuta er ikke nevnt under avsnittet om skipsbygging i Røykenboka.

Skipsbygging og skipsfart hadde stor økonomisk betydning både i Hurum og i Røyken. I amtmannens femårsberetning 1851-55 heter det:

"Den egentlige skipsbygging har den senere tid meget tiltatt. Det er kun Hurums og Røkens prestegjelde, hvis beliggenhet tillater denne bedrift. I Hurum er i femåret bygd 10 skip av samlet drektighet 1023 1/2 kommerslester, og i Røyken 7 skip av tilsammen 427 kommerslester, altså tilsammen 17 skip av 1450 k.l. (1 kommerslest = 2,08 reg.tonn eller 130 kubikkfot tømmer).

Tømmerhus fra middelalderen

For fjerde år på rad innbød historielaget til førejulsgilde i Kornmagasinet torsdag 12. desember. Og for fjerde år på rad var lokalet fylt til siste plass (ca. 70).

Denne gangen var temaet "tømmerhus fra middelalderen" og foredragsholder var pensjonert første-konservator Arne Berg ved Norsk Folkemuseum. Med instruktive lysbilleder og tegninger ble dette en fin-fin innføring i tidligere tiders byggeskikker. Berg er en betydelig kapasitet på området og han har gitt ut flere bøker. Vi merket oss forøvrig at mange vitebegjerlige lokale laftehuggere var å finne blant tilhørerne - spørsmålene var mange etter foredraget.

Også denne gang underholdt "Kaos" og de førte an i allsangen. Ellers ble man ønsket velkommen med gløgg og det var servering av kaffe og julekake, og selvsagt utlodning. Forøvrig var det et betydelig salg av turhandboka for Røyken og Hurum.

Julegildet er et flott tiltak som vi anbefaler lagets styre å fortsette med.

Ole

Fru Birthe

En hver herregård med respekt for seg selv må ha sitt spøkelse - slik også på Fossesholm ved Vestfossen. Birthe heter denne noe mystiske damen. I følge tradisjonen var hun odelsjente fra Lier eller Røyken. Birthe er ingen oppdiktet person. Hun har levet. Fortsatt kan hun beskues på de vakre veggdekorasjonene i storstua på Fossesholm.

Birthe var trolig født helt på slutten av 1600-tallet - - og så gjengir vi hovedtrekkene fra sagnet - -

- Sommeren 1718 var det fortsatt mange militære i vårt distrikt. En av disse var en ung tysk-

født offiser. Han kastet sine øyne på ei ung, stolt og vakker odelsjente fra bygda - og han tapte sitt hjerte fullstendig til henne. Blant annet besøkte han henne på seteren. Nå - ja - Birthe som jenta het - kom i omstendigheter og de begynte forberedelser til bryllup. Også Gabriel Cappelen på Fossesholm deltok i denne planleggingen. Men den unge forelskede offiser ble plutselig kalt hjem - og han skulle aldri komme tilbake til Norge og Birthe.

Kort etter døde Birthes far etter et kort sykeleie. I ren fortvilelse kastet Birthe seg ut av et vindu. Etter dette ble hun halt og hun fødte et dødt barn. Og ikke nok med det, hun mistet også forstanden.

Før Gabriel Cappelen døde overlot han til sin sønn Jørgen von Cappelen å ta omsorg for Birthe. Derfor kom Birthe til Fossesholm hvor hun ble satt til å passe hønsene. Derfor ble hun også kalt Høns-Birthe. Selv om hun tilsynelatende var en tjener ble hun behandlet med stor respekt av herskapet og hun fikk oppholde seg i hovedbygningen. Tjenestefolket satte imidlertid mindre pris på Birthe. Det ble sagt at hun sladret til herskapet om en tjener sluntret unna jobben.

Vi vet ikke når Birthe døde. Men i Jørgen von Cappelens testamente fra 1780 er hun ikke nevnt. Derfor antar vi at hun døde tidligere, for Jørgen var en mann som hadde omsorg for alle på Fossesholm. Og han ville ikke glemte Birthe.

I året 1834 skrev forfatter og lærer Mauritz Hansen ned sagnet om fru Birthe. Dette er en omfattende beretning om hendelsene som i alt vesentlig foregår i skogstraktene mellom Lier og Røyken.

Hvis du vil vite mer så ta kontakt med Bygdemagasinet.

Ole

----->

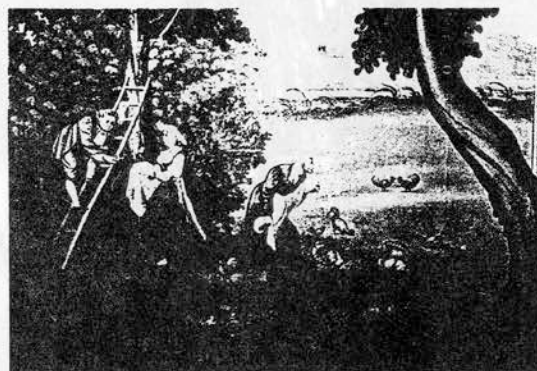

Den noe mystiske sagnfiguren Halte-Birthe endte sine dager som hønsepasser på Fossesholm.

Egentlig var hun ei stolt odelsjente som fikk en tragisk sjebne.

Det er meget mulig at hun var fra Røyken - -

Utsnitt fra veggmaleriene i storstuen på Fossesholm malt av den svenske kunstner E. G. Tunmarck.

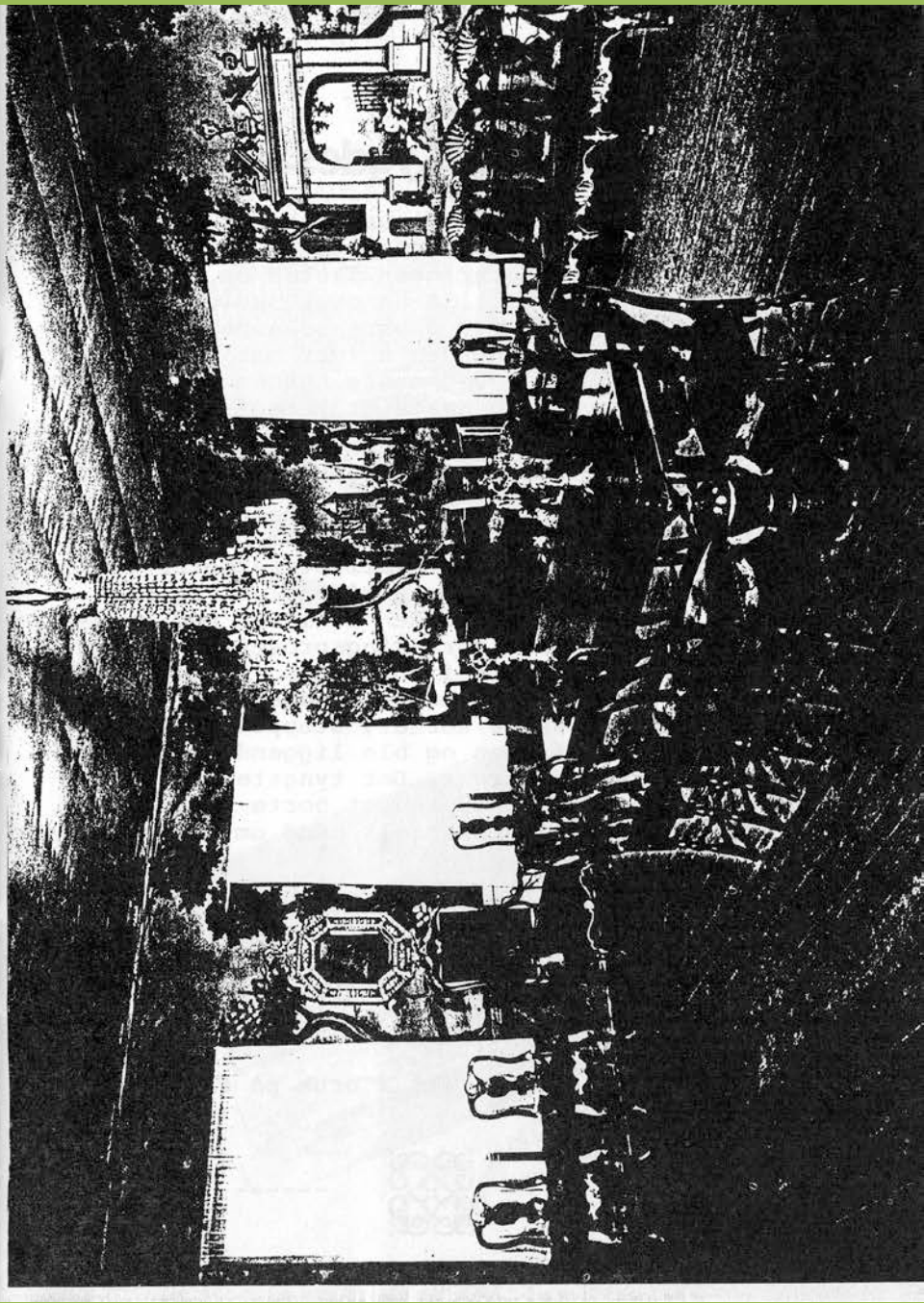
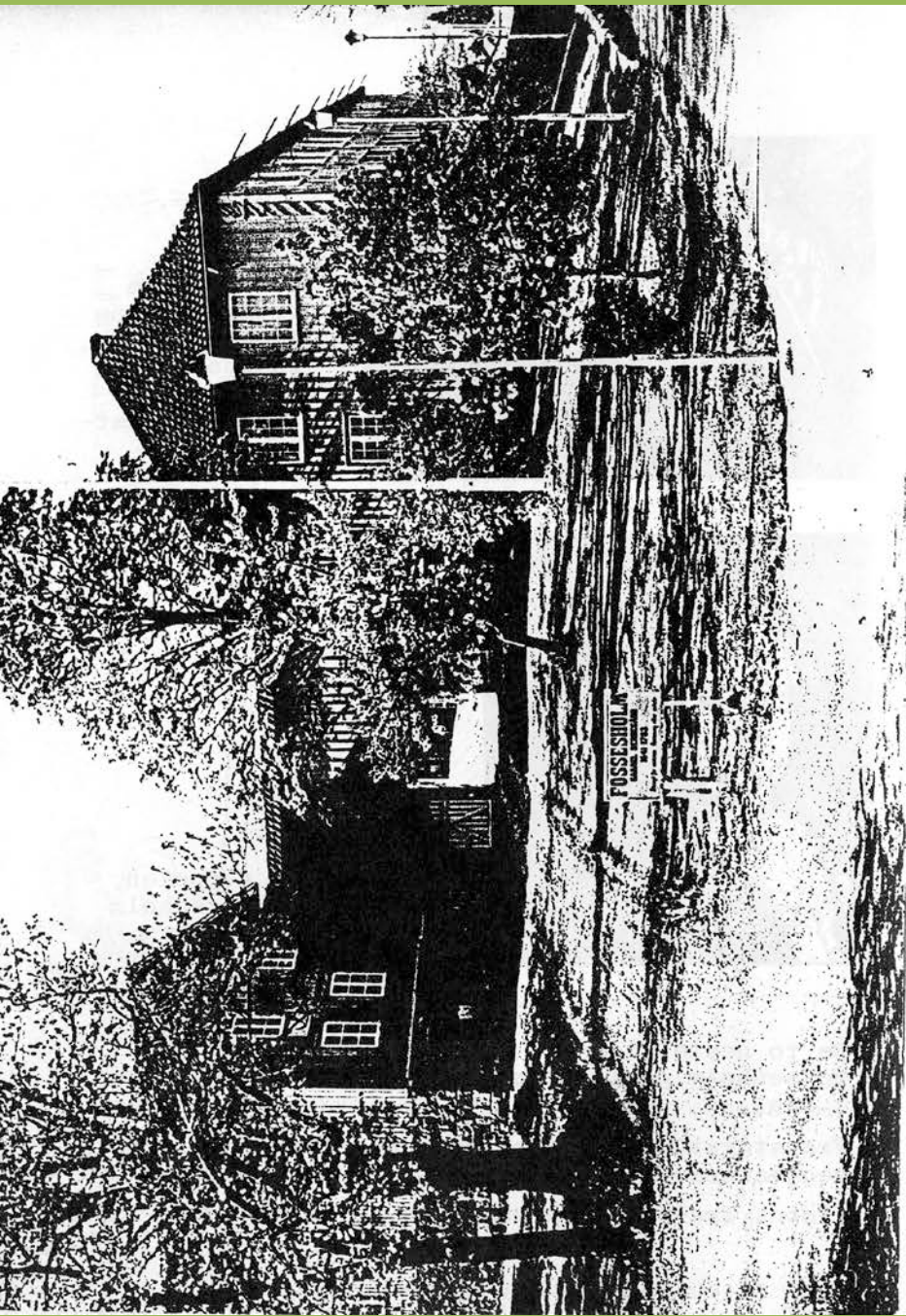

Jørgen von Cappelen, herre til Fossesholm og Halte-Birthes beskytter.

De to neste sidene:
Fossesholm gamle herregård slik den tar seg ut i dag.

Fra storstuen på Fossesholm med Tunmarcks flotte veggmalerier.

(Fotos fra boka Fossesholm)

Gjenstander i Bygdesamlingen

SÅLAUP Sålaupen brukes til å ha kornet i når en går og sår. I jernringen festes en sele eller rem til å ha over skulderen naken for å bære sålaupen. Med den ene hånden holder man i håndtaket mens den andre hånden er frigjort til å kaste ut kornet på åkeren.

KORNØSE På denne kornøsa er årstallet 1877 skåret inn i siden.

Kornøsa hadde en helt spesiell funksjon. Når kornet var tresket om høsten eller ut på vinteren skulle det kvalitetssorteres og agner fjernes. Da ryddet man låvegulvet og plasserte seg i den ene enden av låven med kornsekk og kornøse. Hele sorteringsprosessen gikk ut på at man tok litt korn i kornøsa og kastet det bortover låvegulvet. De lette agnene (den ytre beskyttelsen for selve kornet) stoppet raskt på grunn av luftmotstanden og ble liggende på gulvet nær den som kastet kornet. Det tyngste (og beste) kornet derimot, falt ned lengst borte på gulvet. Dette ble gjerne tatt spesielt hånd om for bruk til såkorn neste vår.

Metoden var meget effektiv, men tidkrevende.

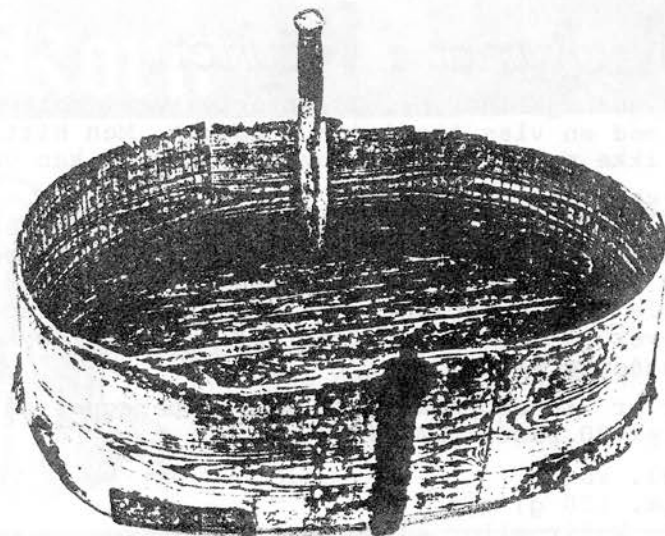
Begge gjenstandene er en gave fra familien Flater på Flater gård. De utgjør en liten del av et stort antall gjenstander historielaget mottok fra Flater i 1987 i forbindelse med åpningen av museumssamlingen i Kornmagasinet.

Begge gjenstandene har vært i bruk på Flater gård i sin tid.

Ole

----->

KORNØSE 1877
TIL KORNGASTING

Matkunst i Røyken

I Bygdemagasinet nr. 20 etterlyste vi matoppskrifter med en viss tradisjon i Røyken. Men hittil har vi ikke mottatt noen - hva nå årsaken kan være.

RØYKENBRØDET

Derfor gjengir vi i stedet vinneroppskriften fra en konkurranse ved rådhuset i Røyken i september -90. Der knivet bl.a. tre brødoppskrifter om det vi kan kalle "Røyken-brødet". Alle var tilrettelagt av elever på helse- og miljøfaglinjen ved Røyken videregående skole.

Her er vinneroppskriften som er beregnet på 3 brød eller 30 rundstykker:

3 dl. vann
1 pk. (50 g) gjær
1 l. kefir eller kulturmilk
1 l. sammalt hvete, grov
1 l. sammalt rug, grov
1. l. hvetemel

2 dl. havregryn
1 ss. salt

225 grader i ca. 45 minutter for brød. 250 grader i ca. 10 minutter for rundstykker.

Rør gjæren ut i lunkent vann og tilsett "fingervarm" melk. Bland væsken med sammalt hvete, rug, halvparten av hvetemelet, gryn og salt. Rør deigen jevn. bruk gjerne en husholdningsmaskin for arbeidet er tungt.

La deigen heve til dobbelt størrelse. Bruk resten av hvetemelet til elting av deigen. Del deigen i tre og form den til brød. Etterheves i 15 minutter. Pensle med vann og stek brødet.

PS! Vi venter fortsatt på matoppskrifter av alle slag med en viss tradisjon i Røyken.

Ole

Korn

Korn -
et beskjedent lite frø
til graut og velling,
men mest til brød

Korn -
til mang en trylledrikk:
øl og brennevin -
en eldgammel skikk.

Ole

FRA KRIGENS DAGER.....

I krigsårene 1940-45 ble det innført mange merkelige regler og restriksjoner. En av de mange virksomheter den tyske okkupasjonsmakt forsøkte å stanse var frimurerne. En kunnngjøring i avisene i oktober 1941 talte sitt tydelige språk i så måte:

Innlevering av frimurerringer.

Samtlige eiere eller besittere av frimurerringer i Drammen, Lier, Røyken, Hurum, Skoger og N. Eiker pålegges innen 31. oktober å innlevere disse på Drammen Politikammer eller til lensmannen på stedet.

Drammen politimesterembete.
Bjarne Berg.

Og forretningsfører Lien (fra Røyken) i Fylkesforsyningsnemnda kunne ikke love te til frokosten med det første:

I anledning av at departementet har opplyst at det skal være te nok til å dekke det rasjonerte behovet, har vi fått henvendelser fra kjøpmenn i Drammen som sier at de ikke har te å selge, og ikke får anvist noe fra forsyningsnemnda. Er det utsikt til at kjøpmennene kan få anvist te? - Nei, det foreligger intet om det, sier forretningsfører Lien ved Buškerud Fylkesforsyningsnemnd.

Mange nye medlemmer

Historielaget har fått svært mange nye medlemmer i det siste. Etter at redaksjonen av nr. 20 ble avsluttet 24. august i fjor har vi mottatt hele 28 innmeldinger. De 28 er:

Andresen, Anne-Kristi, Nyveien 7	3470 Slemmestad
Brevig, Baldisol Karen Elisabeth, Ekornvn. 2,	3440 Røyken
Brevig, Lars, Ekornvn. 2,	3440 Røyken
Ebbestad, Geir, Odinsvei 59,	3472 Bødalen
Frafjord, Kari, Furutoppvn. 61	3440 Røyken
Gjertsen, Familien, Skaunv. 3,	3472 Bødalen
Grini, Liv, Furutoppvn. 65,	3440 Røyken
Gulliksen, Brita, Hurumvn. 41,	3474 Åros
Havik, Liv og Sverre, Odalsvn. 24,	3470 Slemmestad
Henly, Per, Einars vei 30,	0575 Oslo 5
Høybråten, Jan o. og Gerd, Jaksländvn. 97,	3440 Røyken
Jahre, Bjørn, Furutoppvn. 7,	3440 Røyken
Johansen, Hans Christian, Postboks 1,	3475 Sætre
Johansen, Wenche, Noresvei 17,	1380 Heggedal
Karlsen, Gudlaug, Østskogen terr. 26,	3470 Slemmestad
Moe, Erik R. Nyveien 11,	3470 Slemmestad
Njøs, Brit Kari og Tore, Eikeliveien 8,	3470 Slemmestad
Nærnes skole v/ rektor Rasmussen	3478 Nærnes
Orheim, Billy, Einerlia 16,	3440 Røyken
Steinnes, Hjørdis, Bjørnstadvn. 21,	3440 Røyken
Sydskogen skole,	3472 Bødalen
Swift, Anne, Nedre Askestad	3440 Røyken
Sønju, Karen, Nyseterveien,	3330 Skotselv
Ugland, Elin Skram, Dagslettvn. 10	3430 Spikkestad
Walderhaug, Geir, Nærnestangen 48,	3478 Nærnes
Ølstad, Arne, Ølstadvn. 22,	3440 Røyken
Ølstad, Ragnhild, L. Hervigs vei 120,	3035 Drammen
Østenstad, Mona og Arnstein, Mølleveien,	3440 Røyken

Vi ønsker dere alle hjertelig velkommen i Røyken historielag.

Ole

ØSKAUGEPLER NOK EN GANG

I Bygdemagasinet nr. 19 skrev vi om en gammel eplsort -Øskaugeple- som har sitt navn fra Sande. Jordbæreple var et annet navn på denne eplsorten. I sin tid fantes også treet i prestegårdshagen i Røyken.

I siste utgave av Bygdemagasinet skrev Odd Sandlund at hans nabo i sin tid hadde et frukttre som familien kalte Jordbæreple. Men Sandlund visste ikke om dette var indentisk med Øskaugeple.

Fra Nils Sunne i Sande historielag mottok vi dette brevet i slutten av september:

Ole

Først, tusen takk for Bygdemagasinet!

Ang. "Litt om Øskaugeple". Det er nok ikke slikt eple som O.H.S. skriver om. Øskaugeple er rødt helt rundt, bare litt lysere på "baksiden" og har ingen prikker. Det er søtt helt fra det er kart. Det ligger mye under treet om dagen - kom og smak

Det er kafeteria tirsdag og fredag og vaffel å få kjøpt og jeg er vanligvis der på disse dagene.

Hilsen fra Sande 20/9 91.

Nils

-----<>-----

Da eplene var modne i høst så vi nærmere på frukten i prestegårdshagen i Røyken. Dessverre kunne vi ikke registrere noe eple som tilsvarte Øskaugeple.

Fra bladet Kringsjå nr. 18, oktober 1991 sakser vi:

Hjelpemidler i lokalhistorien:

MATRIKLENE 1661/1665/1723 PÅ MIKROKORT

Matrikkelen 1665, matrikkelforarbeidet 1723 og Landkommissjonens jordebøker 1661 er nå gjort tilgjengelig i form av mikrokort. Mikrokort-utgaven er fylkesinndelt (men Aust- og Vest-Agder er ikke atskilt) og har alfabetiske gårdsnavnregistre for hvert fylke. For hele landet er det tale om 977 kort, registerkortene inkludert. Fylkessettene varierer fra ca. 40 til 90 kort. Innenfor hvert fylke er matrikkelkortene løpende nummerert, og hvert kort har henvisning til originalbind og side/folio.

På Riksarkivets lesesal har man adgang til hele landssettet av kort, og statsarkivene har mikrokort for sine distrikter. Forøvrig kan hvem som helst kjøpe mikrokort for ett eller flere fylker. Prisen er 10-12 kroner pr. kort.

Med denne mikrokort-utgaven oppnås to ting: Originalmaterialet, som tradisjonelt er blant de mest uerspurte kildene i Riksarkivet, spares for bruk og slitasje, og både brukere og arkivarer kan finne langt raskere fram i kildene enn tidligere.

OMSLAGSBILDET

Omslagsbildet denne gang viser ei smie i Røyken sentrum. Trolig kan det dateres til 1910 eller litt senere. Smia lå like inntil Skitthezza rett over veien for det nedlagte bilverkstedet. Vi ser låven på eiendommen Løken i bakgrunnen til venstre.

Grunnen smia sto på var skilt ut fra eiendommen Heggum Søre, g.nr. 65 og er i dag veigrunn. Det er trolig Thorstein Berg som står i døråpningen og støtter seg til et ljaorv. Thorstein var bes-
tefar til den nåværende eier av Heggumgården, Thorleif Berg.

Så vidt vi har forstått ble denne smia senere bygd om til dobbelt garasje.

Rolf Henriksen, som har vokst opp i nabohuset, husker godt garasjen på 1930-tallet. Drosjeeier Alf Høybråten og lensmann Nielsen hadde bilene der. Men omkring 1935 -en natt til søndag på sommeren- brant bygningen ned til grunnen. Nielsens bil -en pedalford F 55- fikk man dyttet ut og den unngikk flammene. (Bilen var eiet av lensmannens datter Mildrid. Lensmannsbetjent Olaf Yli pleide å kjøre denne bilen). Høybråtens Buick ble imidlertid flammene rov.

Så vidt vi har forstått ble det ikke bygd opp igjen noen bygning på tomte etter brannen.

Hvis noen av våre lesere har opplysninger å gi om smievirksomheten vil vi sette pris på å bli kontaktet.

Ole

Foto utlånt av Thorleif Berg, Røyken.

Røyken historielag har 383 medlemmer

40+ T. Martinsen, W. Olsen, B. B. Svendsen, O. Sørju og W. Sørli

TRIVELIGE TURER I RØYKEN OG HURUM

Julemåneden er den tid i året da nye bøker ser dagens lys. Og for lokalhistorisk intereserte bør en meget spesiell turhandbok for Røyken og Hurum være midt i blinken.

I begynnelsen av desember kom boka "40 trivelige turer i Røyken og Hurum". Boka er gitt ut på forlaget Vett og Viten med røykenbøringen (og historielagsmedlem) Jan Lien i spissen. Som boktitlen sier omfatter boka 40 turbeskrivelser, halvparten er i Røyken. Disse er i sin helhet beskrevet av historielagets egne skribenter, mens et annet aktivt lagsmedlem -Penny Hansen- har laget illustrasjonene til røykendelen av boka.

Som man forstår har det vært et nært samarbeide mellom forlaget og historielaget.

Boka har også kartskisser for hver enkelt tur, botanikk, geologi og ikke minst lokalhistorie hører selvsagt med.

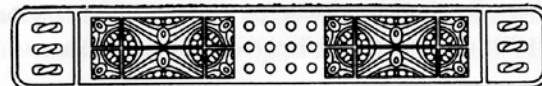
Boka har 138 sider, er i hendig format og prisen er 128 kroner.

Du kan kjøpe den i bokhandelen eller hos historielaget. Da tar du kontakt med en av disse:

Bjørn Fossnes, Ølstadveien, 3440 Røyken
Bjørn Eric Hansen, Furutoppvn. 113, 3440 Røyken
Bjørn Brønner, Bøveien 24, 1380 Heggedal
Cato Christoffersen, Fjellvn. 12,
3470 Slemmestad.

Vi gjengir ett av turforslagene slik at våre lesere kan "smake" på innholdet i boka.

Ole

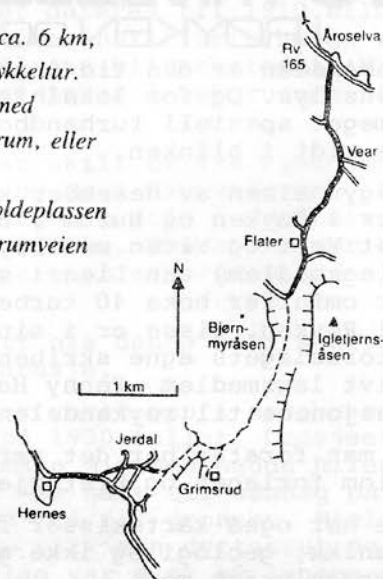

11. Fra Krokodden til Hernestangen

En totimers fottur på ca. 6 km,
egner seg også som sykkelstur.

Kart: Oslo Vestmark med
Kjekstadmarka og Hurum, eller
et veikart.

Utgangspunkt: Bussholdeplassen
ved Krokodden på Hurumveien
Rv.165.

Etter å ha fulgt Krokoddveien ca. 200 meter åpner landskapet seg. Til venstre ser vi småbruket Sagenga, som opprinnelig har ligget under gården Vear. Vear hadde nemlig både sag og mølle nede ved Åroselva. Et hus der nede heter fremdeles Sagstua – og ved elva finnes både fundamentene etter mølla og store kvernsteiner. Før neste stigning går en vei ned til høyre. Den fører til gården Haug, en av de eldste i Røyken. Den eldgamle ferdselsveien fra Røyken til Åros gikk gårdimellom, fra Bjørnstad, over Villingstad og Huseby og opp mot Vear der vi nå går.

Rett oppe i bakken til venstre ligger et lite bruk, Grinna, tidligere husmannsplass under Vear som ligger lengst oppe i bakken. Ved Vear deler veien seg. En går til venstre til gården Lund. Det er gamleveien til Åros. En går gjennom tunet på Vear til gården Vangsbråtan. Derfra fortsetter den som skogsbilvei (bomvei) helt til Sætervann. Man kan

HERNESTANGEN

ta av til venstre fra denne skogsbilveien ca. 2 km lenger inne. Da kommer man fram ved Sagbakken i Follestadkroken i Åros. Men vi skal til høyre. Derfor følger vi Flaterveien som går inn til de to Flatergårdene lengst inne. Åsen til venstre for oss kalles Tresåsen, og ellers kalles området Vearhavna.

Fra Søndre Flater fortsetter veien nærmest som traktorvei sørover langs jordet. Dersom vi vil ta en liten avstikker, kan vi følge en traktorvei opp til venstre ca. 100m sør for gården. Ca. 300m oppe i skogen ligger Bergfløtt (eller Flaterbråtan), en gammel husmannsplass. Ved veisvingen, omtrent midtveis mellom Flater og Bergfløtt ligger tuftene etter plassen Kleiva.

Etter å ha passert de åpne jordene sør for Flater, går vi inn i et dalsekk med Flatermyra til venstre og Bjønnmyråsen til høyre. Vi er nå inne på Midtskauen. Ca. 1 km lenger framme åpner landskapet seg igjen. Vi har et jorde til venstre og på høyderyggen foran oss ligger

Grimsrudgårdene. De ligger høyt og fritt med flott utsikt over Drammensfjorden. På Søndre Grimsrud står fremdeles det gamle våningshuset, en empirebygning fra begynnelsen av 1800-tallet (nå ubebodd). Nesten framme ved gården deler veien seg. Vi tar til høyre og er snart på Jerdalsveien. Ved første veidele over åskammen tar vi ned til venstre. Vi ser nå Jerdalgårdene og Drammensfjorden. Både Jerdal og Grimsrud har lakseretter i fjorden. Tidligere var laksefiske en viktig inntektskilde. Dersom vi ønsker bedre utsyn, kan vi isteden følge veien et par hundre meter oppover mot Bølskog.

Men vi går nedover, forbi Jerdalgårdene og kommer ned på Grimsrudveien. Vi tar til høyre og et par hundre meter lenger framme ligger Hernestangen, Jerdal Storkiosk og bussholdeplassen. Hernestangen og Jerdalstranda er kommunale friområder som er godt besøkt om sommeren. Her er parkeringsplass og toaletter.

Buss til Drammen og Hurum. Skal man til Røyken, må man skifte buss ved Lahell.

(Terje Martinsen)

Hjulbåter på Drammensfjorden

Vi har tidligere i Bygdemagsinet gjengitt noen glimt fra den aller første dampskipstrafikk på Drammensfjorden.

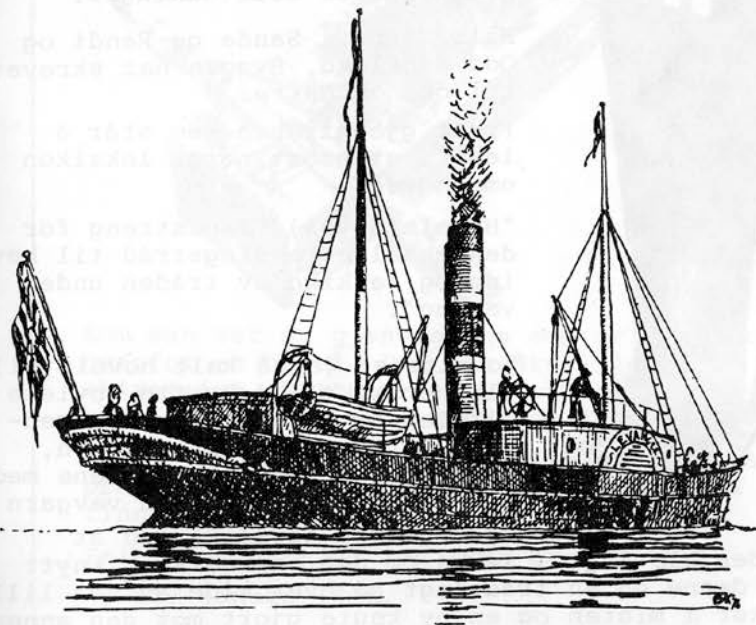
I denne utgaven vil vi se litt på virksomheten til "Drammen Dampskibsselskab" som ble stiftet omkring 1850. Hovedformålet var rutetrafikk, særlig mellom Drammen og Christiania. Statlig støtte til drift-en hørte også med.

Selskapets første båt ble bygget i England. Den flotte nye båten ankrer opp på Drammen havn første gang 8. juli 1853. Ikke uventet fikk den navnet St. Hallvard, (oppkalt etter helgen fra Lier). St. Hallvard var en staslig dampdrevet hjulbåt med både damesalong og røkesalong og fire saluttkanoner som ble brukt til å varsle ankomst og avgang.

Allerede i 1859 bygget selskapet nok en dampdrevet hjulbåt i England. Den fikk navnet "Kong Brage". Klokket 6 om morgnen kastet den ankret i Drammen og satte kursen for Christiania. Og mang en røykenbæring sendte nok beundrende blikk etter den stolte skute når den passerte utenfor Hyggen-Gjerdal.

"Drammen Dampskibsselskab" drev ganske godt rent økonomisk fram til omkring 1870. Da ble konkurransen sterkere, bl.a. ble jernbanen mellom Drammen og hovedstaden satt i ordinær trafikk senhøstes 1872. En ny tid ble innledet rent kommunikasjonsmessig.

"St. Hallvard" ble til slutt solgt til Arkangelsk etter at den noe tidligere var bygget om fra hjuldrift til propelldrift. Selskapet solgte "Kong Brage" i 1878. Den byttet navn mange ganger og het en tid Levanger. Den opprinnelige "Kong Brage" endte sine dager ved forlis ved Fulehuk i 1921.

Dette er den tidligere "Kong Brage", her omdekt til "Levanger". Illustrasjon fra boka "Fjordbåtenes saga".

August 1891

Mord eller Selvmord.

For et Par Dage siden blev en Bager fra Vivelstaddalen i Lier fundet hængende i et Rum i Nærheden af Røken Jernbanestation. Man antog første, at han havde begaaet Selvmord, men siden er der kommen Omstændigheder til, som gjør, at man antager Muligheden for Mord.

HOVELTRE

I vår serie "Gjenstander i Bygdesamlingen" i forrige utgave av bladet omtalte vi bl.a. hoveltre. Vår beskrivelse av gjenstanden var svært kortfattet og kunne gi grunnlag for feiltolkninger.

Nils Sunne i Sande og Randi og Odd Sandlund, Hyggen har skrevet til oss om dette.

Først gjengir hva som står å lese i et stort norsk leksikon om "hovel":

"Hovel (håvel), løpestreng for den enkelte renningstråd til heving og senking av tråden under veving".

Hoveltreet (også kalt hovelfjel) blir brukt til å knytte hovlene på. Det er således ikke et redskap nyttet i selve vevingen, men til å fremstille hovlene med. De ble knyttet av solid vevgarn og arbeidet foregikk ved at

tråden ble lagt i løkke om den ene markør, knytt mot denne og en tråd lagt på hver side av den lille markør i midten og en ny knute gjort mot den annen brede markør, en tråd på hver side av denne og knute til slutt og hovlen er ferdig.

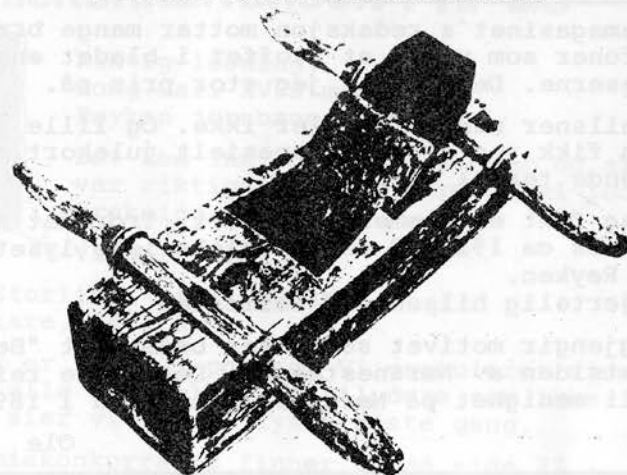
Hovlene besørget skillet i renningen, 2-skaft, 4-skaft o.s.v.

Randi Sandlund forteller at hun har knytt adskillige hovler i sin tid.

Hjertelig takk for brevene.

Ole

Premiekonkurranse

Som man ser er gjenstanden som er avbildet ovenfor en hovel. Den har årstallet 1844 skåret inn. Dette er en meget spesiell type hovel som neppe er i bruk mer i vår tid.

Hoveltypen har et spesielt navn. Og vår premiekonkurranse denne gang går ut på å finne frem til dette navnet.

Frist for å sende inn svar er

31. januar 1992.

Oppgaveløsningen sender du til

Bygdemagasinet,
Krystallveien 37,
3478 Nærnes

Blant riktige løsninger som er kommet til redaksjonen innen fristens utløp trekker vi ut to vinnere som får en liten premie i lokalhistorisk stil i posten.

LYKKE TIL!

Hvis du i tillegg kan fortelle litt om bruken av denne hoveltypen er det fint.

NÆRSNESTANGEN CA. 1918

Bygdemagasinet's redaksjon mottar mange brev og telefoner som viser at stoffet i bladet engasjerer leserne. Det setter jeg stor pris på.

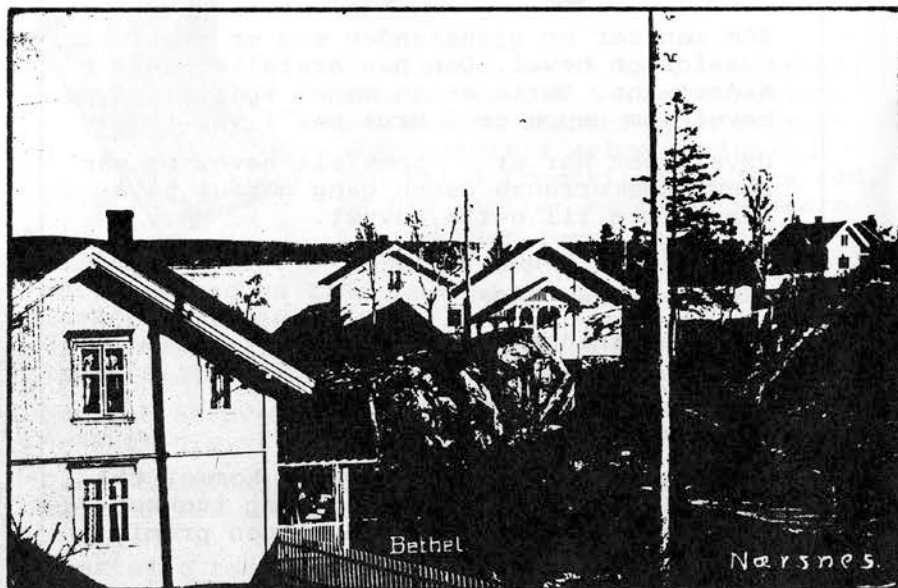
Julehilsner mangler heller ikke. Og lille juleaften fikk jeg et meget spesielt julekort med følgende tekst:

Jeg fant et gammelt postkort. Tror det kan dateres ca 1917-18 da det elektriske lyset kom i Røyken.

Hjertelig hilsen Alf Follestad

Jeg gjengir motivet som viser bedehuset "Bethel" på østsiden av Nærnestangen. Dette ble reist av Kristi menighet på Nærnes og innvidd i 1890.

Ole

"Nærnes er Røykens vakreste strandsted"
(Sitat fra bygdeboka fra 1928)

Premiekonkurransen i nr 20

Riktig løsning:
Kong Carl XV's monogram
Røyken jernbanestasjon

Det kom inn eb del løsninger og alle var riktige. Derfor foretok vi loddtrekning.

Vinnere ble:

Berit Storlien, 3442 Hyggen
Ivar Skare, 3474 Åros

Premier er sendt i posten. Vi gratulerer vinnerne, takker alle som deltog og til dere som ikke fikk premie sier vi: Bedre lykke neste gang.

Ny premiekonkurranse finner du på side 27.

KONGELIG ÅPNING UTEN KONGE

Stortinget vedtok bygging av Christiania-Drammen-banen 16. juni 1869. Allerede 7. oktober 1872 var banen ferdig til offisiell åpning.

Åpninger av nye jernbaner var et svært viktig samfunnsanliggende hvor kongen selv pleide delta. Derfor ble den svensk-norske kong Carl XV's monogram sammen med årstallet 1872 hugget inn i fjellveggen på Røyken jernbanestasjon.

Kong Carl døde imidlertid få dager før åpningen. Derfor foretok sjefen for Indredepartementet, statsråd Vogt, de offisielle handlinger.

Det hører med til historien at monogrammet ble "flyttet" i forbindelse med elektrifisering og bygging av et 3. spor på stasjonen i årene 1921-22. Men nåværende monogram er nøyaktig lik originalen fra 1872.

Ole

RUNDT SANDEBUKTA

"Rundt Sandebukta" er titlen på en kulturårbok kulturkontoret i Sande i Vestfold gir ut foran jul.

91-utgaven er den fjerde i rekken. Den er i A4-orammat med flott fargetrykk på omslaget. Et farge-lagt foto fra havna i Holmestrand med seilskuter og robåter preger forsiden. Og sannelig finner vi røykenkunstneren Ida Elisabeth Jørgensens farge-rike bilde av Sande prestegård sammen med et foto fra Sande skolemuseum på siste omslagsside.

Den 33-siders boka har et variert og meget lese-verdig innhold av interesse langt utenfor Sande-bygda. Opplaget er 500, Prisen 25 kr og den kan kjøpes på kulturkontoret i Sande.

ET HUNDRE ÅR GAMMELT AKSJEBREV:

Fossumbraatens aktiebrug

En novemberdag jeg var på Bøsa for å hente kutterflis ble det som vanlig tid til en liten prat både om kjentfolk og gamle dager. Arne Bøe kunne fortelle at han hadde et gammelt aksjebrev etter bestefaren sin. Jeg ble selvsagt nysgjerrig da han fortalte at det gjalt Fossumbraatens aktiebrug, d.v.s. aksjemølla i Grodalen.

Den lå like inntil Røykenveien, mellom Grodal mølle og smia (=Røyken bil), rett nedenfor Mølleedammen. Etter at aksjemølla ble nedlagt om-kring 1930, etablerte Røyken Jernvarefabrikk (Låsefabrikken) seg i den gamle møllebygningen.

Man kan saktens undre seg over at to møller lå så nær hverandre i Grodalen. Jeg husker gamlemølleren i Grodalen, Kristian Stokker, for-talte at det var bøndene selv som startet aksjemølla. De mente at malinga ble for dyr i Grodalen. For å gjøre det billigere stiftet de derfor Fossumbraatens aktiebrug sommeren 1891.

Hver aksje lyder på kr100. Utpå høsten samme år heter det i en til-føyelse i aksjebrevet: "I henhold til Fossumbraatens aktiebrugs statuter og generalforsamlingens beslutninger hefter nærværende aktie-brev for et beløb af 100 kr -et hundre kroner- af aktiebrugs gjeld 8000 kr -otte tusinde kroner- ifølge panteobligation til Drammens Sparebank."

Både aksjebrevet -som er utstedt til Anton Paulsen Bøe- og tilføyel-sen er undertegnet "H. Bjørnstad (formand), A. Bondi, C. R. Bryhn, Ole B. Halden og L. E. Yggeset."

Som vi ser sitter altså to askerbønder i styret, A. Bondi og L. E. Yggeset. Dette kan kanskje virke litt merkelig når vi tenker på at man på den tid hadde mølle både i Heggedal, på Dikemark, på Sem og ved Åby - alle i Asker. Og her i Røyken hadde vi både Grodalsmølla og Vearmølla (v/ Sagfoss).

Veien til aksjemølla var problematisk de første årene. Selvom fylket hadde bevilget penger til vei mellom Brynsholmen og Grodal mølle i 1891, ble ikke veien bygget før i 1895-1902. I mellomtiden måtte bøn-dene ta seg fram til aksjemølla ned ei svært bratt og kronglete kleiv til Fossumbråten.

Slutten av forrige representerer på mange måter et hamskifte i jord-bruket, fra naturalhushold til produksjonshushold og økende meka-nisering. En del bønder fulgte svært godt med i tiden og tok nye initiativ. En lang rekke foretak og foreninger vitner om dette. For-uten bygdemøller gjalt dette meierier, torvstrofabrikker, teglverk o.s.v. Bøndene bak Fossumbraatens aktiebrug hadde planer om mer enn bare mølledrift. På sletta litt nedenfor mølla - mellom elva og Røykenveien - ble det satt opp ei sag som ble drevet via et wiretrekk fra selve møllebygningen. Men det ble skåret lite tømmer her.

Like etter århundreskiftet begynte man å snakke om å bygge frørenseri. Men da var Christoffer Stokker i Grodalsmølla raskt ute. Etter å ha bygd sag i 1901 satte han opp frørenseri i 1903. På denne måten gjen-vant han gamle kunder og kapret nye. Fra 1903 kunne bøndene både få malt korn, renset frø og skåret tømmer i Grodalen. Derfor gikk det dårlig med aksjemølla.

Jeg undret meg på hvorfor Anders Bondi satt i styret i aksjebruket. Han bodde jo på Nordre Bondi helt inne ved Asker sentrum. Nærmere undersøkelse viste at han kom fra Ringerike til Asker som møllere-parator. Kanskje dette er noe av forklaringen? Etter å ha overlatt gården til sønnen vet vi at han flyttet til Røyken og døde her i 1911.

Tenker vi etter, står vi m.a.o. ovenfor fire forhold som kan forklare opprettelsen av Fossumbraatens Aktiebrug:

- misnøye med prisene på maling i andre møller
- hamskifte og generell nytanking i jordbruket i 1890-årene
- vedtaket om å bygge veien gjennom Grodalen i 1891
- en person med kunnskap om mølleinnretninger

Aksjemølla ble aldri noen god forretning. Og det var saktens ikke Grodalsmølla heller i de siste årene før den ble nedlagt i 1976. Gamle Kristian Stokker sa det slik omkring 1970: "Da jeg var gutt-unge, var det fem møller i vassdraget- på Dikemark, i Heggedal, to i Grodalen og ei i Sagfoss. Nå er det bare ei igjen - og det er ei for mye!"

Allerede for 20 år siden var husdyrholdet her i Røyken vesentlig mindre enn i årene etter krigen. Behovet for formjøl avtok selvsagt i takt med nedgangen i husdyrholdet.

Nå er bygdemøllene snart en saga blott - en konsekvens av det andre store hamskiftet i norsk landbruk.

Terje Martinsen

P. S. Dersom noen av leserne vet om flere slike -eller liknende- aksjebrev, kunne det være interessant å få høre om det.

For oss i historielaget kan de nemlig ha langt større verdi enn på-lydende.....

AKTIEBREV

for ~~1~~ aktie i

Fossumbraatens aktiebrug.

Bestyrelsen for Fossumbraatens aktiebrug gjør hermed vittnelagt,
at da hr. gaardsbruger Anton Røken
Røen
har antegnet sig som deltagere i ovennævnte aktiebrug for ~~1~~ aktie
og derfor har indbetalt den bestemte sum af kr. ~~100~~ skilling ~~100~~
hundrede kroner, saa vel som bemeldte hr. Anton Røen
eller enhver anden, som med lovlig adkomst bliver eier af dette aktiebrev,
være delagtig i alle de fordele og underkastes alle de forpligtelser, som ved
interessentskabets statuter er eller bliver fastsatte.

Røken den 14. marts 1839.

M. J. Jørgensen A. Berge E. Røysen

Litt omkring Kornmagasinet i Røyken

Blant gamle papirer kom jeg over et litet hefte "Love for Røgens Kornmagasin", datert 8. oktober 1839. Det inneholder 29 paragrafer og noen av disse tar jeg med.

Men først litt om selve begrepet "kornmagasin" eller "tiendekastebod" som vel er det opprinnelige navn.

Fra eldgammel tid skriver tiendekasteboden seg og det var innleverings- og oppbevaringssted for bøndenes korntiende, d.v.s. skatt til konge, kirke og prest.

Kongens og kirkens andel lå alltid over fra det ene året til det annet og tjente som sikkerhet for lån og salg av korn i nødsår, og først når sådan fare ikke truet ble kongens del overført til festningslagrene.

Omkring 1720 begynte kongen å selge kirkene i Norge, (Røyken kirke solgt i 1722) og tiendekastebodene ble overflødige idet bøndene betalte skatt mer i rede penger.

Men dermed forsvant også muligheten til å få kjøpt korn i vanskelige år og i virkelige nødsår kunne det bli riktig ilde.

Danmark hadde kornmonopol på Norge og dårlig danskakorn var lite skikket til matkorn, enn si såkorn.

Tanken om de gamle tiendeboder kom igjen opp og så tidlig som 1741 kom en forordning om bygdemagasin i Norge, men lite eller intet skjedde. Det store nødsåret 1789 satte iart i saken og det kom pålegg til alle amtmenn om å opprette bygdemagasin i alle prestegjeld. Heller ikke nå ser det ut til at noe skjer i Røyken. Foged Johan Collet tar saken opp i 1809, idet han skriver et "Fundats for Bygdemagasin" til samtlige sogneprester i fogderiet. Røken-presten Christian Holst er ikke den som nøler og høsten 1809 er et magasin eller kornbod bygget.

I Anders Killingstads bok "Røyken bygd før og nu" er det fortalt om det første fond av korn, nemlig utlån av 250 tønner havre og 35 tønner bygg fra Strømsø Magasin. Utlånet skulle tilbakebetales samme høst med en leie av 1 skjepp pr. tønne korn. (1 tønne=139 liter, 1 skjepp=1/8 tønne).

Hvor ble magasinet bygget? Formodentlig i nærheten av kirke og prestegård idet de første pålegg gikk ut på det.

Men allerede i 1872 ble det nedlagt og verdien solgt.

Så litt fra loven fra 1839, denne er undertegnet av H. R. Schnitler ordfører og sogneprest i Røyken. (Røykens første

ordfører). Loven er svært omfattende og jeg tar med noe fra denne:

- Pgr. 1: Minimum for Magasinets faste Kornfond skal være 300 Tønder Havre. Dets Pengefond, saavel som Overskuddet af Magasinets Kornfond, bliver af Formandskabet i Forbindelse med Repræsentantene at tillægge Kapitalen eller efter Forslag at anvendes til Communens Bedste.
- " 2: -- om opmåling av kornbeholdning og av hvem.
- " 3: Af det Korn som aarligen udlaanes, erlægges i Rente 1 Skjeppe pr. Tønde.
- " 4: Intet Korn maa modtages paa Magazinet enten for erholdt Laan eller Renter uden det er fuldmødent, vel bjerget, tørt og velrenset.
- " 5: Udlaan af Magasinets Korn skal skee hvert Aar den 14de april, naar ikke denne indtræffer en Søndag. Indtreffer en Løverdag, og man ikke paa den Dag kan blive færdig med Udlaanet, fortsættes den paafølgende Mandag. Til første April hvert Aar skulle alle Andragender om Laan af Magazinet være indleverede til Bestyrerne, og Cautionisternes Navne opgives, hvorefter Bestyrelsen siden fatter Beslutning om Samme.
- " 6: Til at erholde Laan ere kun de berettigede, der bruge Jord i Distriktet, og dertil ere trængende, samt derhos for Laanet kunne skaffe betryggende Sikkerhed ved en antagelig Selvskyldner-Cautionist.
- " 13: Magazinet bestyres af 3 Forstandere, der velges af og iblandt Indvaanerne. Forstanderne fungere som saadanne i 3 aar...
- " 17: Forstanderne indstaae solidarisk for Magasinets Beholdning, samt for Laantagernes og Cautionisternes Vederheftighed....
- " 19: Forstandernes Pligter ere:
At føre en Forhandlingsprotokol og en Regnskabsprotokol der begge anskaffes for Magasinets regning og autoriseres af Amtmanden....
- " 21: Magazinet forsynes med saamange Laase som der ere Forstandere, og opbevarer Enhver af den Nøglen til En af disse.
- " 27: Forstanderne nyde som Godtgjørelse for deres Møie 2 Prosent aarlig af Magasinets faste Kornfond, hvoraf 1 Prosent tilfalder Regnskabsføreren og den anden Prosent de 2 andre Bestyrere til lige Deling.

-----<-----

Odd H. Sandlund

Røyken historielags medlemsblad
Bygdemagasinet sendes gratis til
alle lagets medlemmer samt en rekke
institusjoner i inn- og utland.

DnB - BANK MED TRADISJONER I RØYKEN

Kornmagasinene er egentlig våre første banker, (kornbanker). Se Odd Sandlunds artikkel på side 33.

Den første (penge)bank fikk Røyken allerede i 1857 da Røkens Sparebank ble stiftet. Fra 1926 var navnet Røkens Bank A/S, fra 1964 Den norske Creditbank og i dag er det Den norske Bank som viderefører de gamle banktradisjoner i bygda.

Gjennom tidene har banken hatt stor sans for tradisjoner i bygda vår. La meg bare nevne bygdeboka fra 1928, restaureringen av Kornmagasinet i 1985 og nytugivelsen av bygdeboka i 1987, alt med solid støtte fra banken.

DnB har bestilt annonser i de tre utgavene av Bygdemagasinet som er planlagt gitt ut i 1992. Dermed støtter de opp om historielagets arbeide med å ta vare på tradisjon og kulturminner i vår kjære bygd Røyken.

Høyrentekonto med fleksibilitet!

- Hele 8 frie uttak hvert år.
- Renter og avdrag på lån i Den norske Bank kan belastes konto uten at dette berører de frie uttakene.
- Høy rente.

Høyrentekonto er sparekontoen som passer for alle aldersgrupper!

Den norske Bank